

Osnovna škola „Matija Gubec“

Čeminac, Kolodvorska 48

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE
DJELATNOSTI OSNOVNE ŠKOLE „MATIJA GUBEC“
ČEMINAC

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj: 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20)) i članka 51. i 154. Statuta Osnovne škole „Matija Gubec“, Čeminac, Školski odbor na sjednici održanoj dana 10. ožujka 2022., donio je

ETIČKI KODEKS

NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI OSNOVNE ŠKOLE „MATIJA GUBEC“ ČEMINAC

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u Školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi „Matija Gubec“ Čeminac.

Ovim Etičkim kodeksom uređuju se pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici) utemeljena na Ustavu Republike Hrvatske, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, drugim zakonima i ostalim pravnim aktima koji iz njih proizlaze te Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od učitelja i stručnih suradnika.

Izrazi koji se koriste u Etičkom kodeksu za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se podjednako na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti, odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim djelatnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu te posljedice kršenja Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

Potrebno je stalno stvarati i njegovati ozračje kvalitetne radne obitelji u koju će sva djeca rado i s povjerenjem dolaziti, dakle učiti i razvijati moralne kvalitete i po uzoru na svoje učitelje i sve djelatnike Škole.

II. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima: istine, mira ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 7.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, tjelesni, emocionalni, društveni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 8.

Učitelji i stručni suradnici kod učenika trebaju poticati razvoj domoljublja, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublju.

Članak 9.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz učionice, dvorane ili drugih prostora Škole, osim ako su udaljeni zbog upućivanja stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 10.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju, tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 11.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 12.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

III. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA/SKRBNICIMA UČENIKA

Članak 13.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i korektne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 14.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ni na koji način ne ometa izvođenje nastavnog procesa.

U vrijeme predviđeno za informacije razrednik ili predmetni učitelj dužan je biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za individualan razgovor.

Članak 15.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

IV. MEĐUSOBAN ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA TE NJIHOV ODNOS PREMA DRUGIM DJELATNICIMA I DRUGIM STRANKAMA

Članak 16.

Odnos učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan. U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati djelatnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Članak 17.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 18.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 19.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, a koju su ovlašteni iskazati, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 20.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, djelatnicima škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

Članak 21.

U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima učitelji i stručni suradnici trebaju služiti standardnim hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.

Posebnu pozornost učitelji i stručni suradnici trebaju obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s teškoćama.

Članak 22.

Učiteljima, stručnim suradnicima i ravnatelju nije dopušteno od roditelja, skrbnika ili drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na darivanje, pružanje usluga učiteljima i stručnim suradnicima ili drugim osobama za koje postoji izvjesnost da su u svezi s učiteljima i stručnim suradnicima.

Članak 23.

Učitelji, stručni suradnici i ravnatelj trebaju se suzdržavati od svih oblika korupcije, a svojom aktivnošću kod svih poticati spoznaju o štetnosti korupcije.

V. JAVNO NASTUPANJE UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

Članak 24.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva kako ne bi negativno djelovala na pozornost učenika, primjerena pozivu koji obavljaju.

Članak 25.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, učitelj i stručni suradnik može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima učitelj i stručni suradnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, učitelj i stručni suradnik dužan je naglasiti da iznosi osobno gledište.

Članak 26.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovoga Kodeksa ili druga neprimjerna ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 27.

Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Povreda odredbi ovog Kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje osoba treba odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 28.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u Školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa i pridržavati ih se u radu.

VI. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 29.

Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 30.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove imenuje ravnatelj prema prijedlogu Učiteljskog vijeća.

Mandat Etičkog povjerenstva je dvije godine.

Članak 31.

O pitanju iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo donosi mišljenje u pisanom obliku.

Mišljenje iz stavka 1. ovog članka Etičko povjerenstvo donosi jednoglasno te isto upućuje ravnatelju i svim uključenim strankama.

Članak 32.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

VII. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDBA ETIČKOG KODEKSA

Članak 33.

Učitelj, učenik, roditelj/skrbnik, i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu Etičkom povjerenstvu.

Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili u zapisnik u tajništvu Škole.

Članak 34.

Pritužba iz članka 33. mora sadržavati podatke:

- o opisu činjeničnog stanja
- o odredbama Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

Članak 35.

Na temelju pisanog podneska Etičko povjerenstvo donosi mišljenje u pisanom obliku i dostavlja ga ravnatelju u roku od 15 dana od primitka podneska.

Ravnatelj je dužan pismeno odgovoriti u roku od 15 dana od dana primitka podneska svim stranama u postupku.

Članak 36.

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u Školi.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

VIII. UPOZNAVANJE NOVIH UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 37.

Ravnatelj Škole ili djelatnik kojeg ravnatelj ovlasti, dužan je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor o radu u Osnovnoj školi „Matija Gubec“ Čeminac, upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa prije početka rada u Školi.

IX. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 38.

Ovaj se Etički kodeks ističe u zbornici Škole i kod ulaznih vrata u Školu.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 003-05/22-01/2

URBROJ: 2100-16-01-22-01

U Čemincu, 11.3.2022.

**Zamjenik predsjednice Školskog
odбора: dr. sc. Vlado Jumić**

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči i internetskoj stranici Škole dana 11. ožujka 2022.

V.d. ravnatelja: Zdravko Pavlinić, prof.
